

(громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10.08.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16#Text>

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. Дата оновлення 15.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

ПОНОМАРЕНКО Віктор - викладач
кафедри адміністративно-правових дисциплін
факультету №2 Донецького державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРАТУРИ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ЗАКОННОСТІ У ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Інтеграція України до Європейського Союзу передбачає гармонізацію українського законодавства з європейським, це вимагає підвищення ефективності контролю за дотриманням законності в адміністративному провадженні. У провадженнях у справах про адміністративне порушення часто виникають ситуації, пов'язані з порушенням прав громадян, недотриманням процесуальних строків та неналежним оформленням матеріалів справи, тому органи прокуратури зобов'язані забезпечити відповідність дій органів (посадових осіб) нормам права. Провадження у справах про адміністративне правопорушення доволі часто передбачають втручання у права і свободи людини. Враховуючи це, ефективний прокурорський нагляд дозволяє зменшити ризики порушення прав людини. Більш того, існують прогалини і колізії у законодавстві, яке регулює нагляд прокуратури у справах про адміністративні правопорушення, що створює додаткові труднощі у реалізації такого нагляду у провадженнях.

Прокуратура здійснює нагляд за дотриманням законності органами, які провадять справи про адміністративні правопорушення. Основною метою прокурорського нагляду є забезпечення дотримання органами, які розглядають справи про адміністративні правопорушення, принципів верховенства права та законності.

При здійсненні нагляду органи прокуратури діють в межах своєї компетенції, визначеної чинним законодавством. Прокуратура здійснює нагляд на підставі Конституції України [1], Закону України «Про прокуратуру»[2] та Кодексу України про адміністративні правопорушення[3].

У провадженнях про адміністративні правопорушення, прокуратура здійснює перевірку законності дій органів (посадових осіб), які розглядають справи про адміністративні правопорушення. Також, важливим є контроль органами прокуратури за дотриманням прав і свобод осіб, які притягуються до відповідальності. Крім того,

прокурори можуть ініціювати перевірки законності рішень, дій або бездіяльності посадових осіб у разі порушення правових норм.

Участь прокурора обов'язкова при розгляді уповноваженими органами справ за статтями 172⁴ – 172⁹, 172⁹⁻² Кодексу України про адміністративні правопорушення[3].

У частині 5 статті 7 Кодексу України про адміністративні правопорушення зазначено, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при застосуванні впливу за адміністративні правопорушення шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів лише при застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян[3]. Тобто, з вищезазначеного можна виділити те, що прокурор не може оскаржувати постанову суду першої інстанції за статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення, якщо санкції цих статей не передбачають відповідальності у вигляді адміністративного арешту.

Прокурорський нагляд може встановлюватися для вирішення таких питань як: дотримання законності складання протоколів та інших матеріалів у справах про адміністративне правопорушення, доцільності та правильності застосування санкцій до правопорушника та дотримання процедури розгляду справ про адміністративні правопорушення у судах та іншими уповноваженими органами.

Під час здійснення нагляду у провадженні у справах про адміністративні правопорушення прокурор має право як оскаржити незаконні рішення, винесені у справах, так і вимагати від органів або посадових осіб усунення виявлених порушень. Також, прокурор має право ініціювати застосування дисциплінарної відповідальності щодо посадових осіб за порушення принципу законності.

Можна виділити певні особливості здійснення адміністративного нагляду органами прокуратури. Наприклад, прокурор не може втручатися у судову діяльність, але може забезпечувати законність дій посадових осіб під час розгляду справ у судах. Важливо зазначити, що нагляд охоплює не лише адміністративний процес, а й дії правоохоронних органів, уповноважених на складання протоколів про адміністративне правопорушення.

Існують певні проблеми здійснення нагляду прокурорами у справах про адміністративні правопорушення: по – перше, це відсутність чітко визначених процедур здійснення прокурорського нагляду щодо окремих аспектів адміністративного провадження; по – друге, існує навантаження на прокурорів через непропорційне співвідношення між обсягом функцій прокуратури та її ресурсами; по – третє, існують побоювання щодо надмірного втручання прокурорів в діяльність виконавчих органів.

Отже, прокурорський нагляд у провадженні у справах про адміністративні правопорушення відіграє важливу роль у забезпеченні законності та захисту прав громадян. Нагляд прокурорів у провадженні у справах про адміністративне правопорушення є гарантією захисту прав і свобод громадян від незаконних дій органів (посадових осіб), які здійснюють провадження у справах про адміністративні

правопорушення. Для підвищення ефективності нагляду органів прокуратури необхідно вдосконалити нормативно – правову базу, підвищувати професійну підготовку прокурорів та забезпечити баланс між їх наглядовими повноваженнями і незалежністю інших органів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року №1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07 грудня 1984 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

ПОПОВ Роман – асистент Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут», кандидат юридичних наук

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ОСОБИ НА ОСОБИСТУ УЧАСТЬ У РОЗГЛЯДІ СКАРГИ АНТИРЕЙДЕРСЬКОЮ КОЛЕГІЄЮ МІНІЮСТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Порядок розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державних реєстраторів, суб'єктів державної реєстрації та територіальних органів Міністерства юстиції частково змінився у зв'язку з введенням правового режиму воєнного стану в Україні через повномасштабне вторгнення зі сторони РФ.

Особи, чий права порушені внаслідок незаконної державної реєстрації прав на нерухомість та реєстрації бізнесу, можуть оскаржити неправомірні, на їхню думку, рішення або дії суб'єктів державної реєстрації прав як у судовому, так і в позасудовому порядку. У позасудовому порядку розгляд скарг у сфері державної реєстрації прав реалізують Мін'юст та його територіальні органи у межах компетенції, визначеної законом. Як правило, такий розгляд скарг здійснюється колегіально спеціально утвореними Колегіями, склад і повноваження яких затверджує Міністерство юстиції України або його територіальний орган.

З введенням на території України воєнного стану до Порядку розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції [1] внесено зміни щодо залучення заінтересованих осіб до розгляду скарги Колегіями. Зокрема, для забезпечення можливості участі у колегіальному розгляді скарги всіх заінтересованих осіб, або надання зазначеними особами письмових пояснень по суті скарги Мін'юст чи